

Mieczysław Szyszko

Konferencja naukowo-teoretyczna poświęcona kierowniczej roli partii marksistowsko-leninowskiej w procesie wychowania nowego społeczeństwa

Rocznik Lubelski 18, 241-243

1975

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

uwagę na trzy problemy: metody i formy działania partii w organach władzy i administracji, zarządzanie i kierowanie państwem, kształtowanie polityki kadrowej.

Mgr M. Strachocki (UMCS) odniósł się krytycznie do niektórych fragmentów wystąpienia Z. Szeligi i W. Sokolewicza. Dyskutant wyraził pogląd, że zbyt ogólnie operuje się pojęciem, iż rady narodowe są organami samorządu społecznego. To pojęcie budzi nadal wiele wątpliwości.

Mgr E. Fijałkowski (prezes Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej) przedstawił szeroki rozwój form i metod działania samorządu spółdzielczości mieszkaniowej. Samorząd LSM wypełnia szereg funkcji, wśród których dwie są szczególnie ważne: społeczno-wychowawcza i kontrolna.

Prof. dr S. Krzykała (UMCS) skoncentrował się na omówieniu różnic między demokracją proletariacką a demokracją burżuazyjną. S. Krzykała odniósł się krytycznie do przedstawionej w komunikacie K. Sanda periodyzacji 30-lecia Polski Ludowej. Dyskutant zwrócił także uwagę, że w komunikacie traktującym o związkach zawodowych (W. Kucharski) silniej winien być zaakcentowany problem kontroli społecznej.

Mgr J. Kamola (PKO) podzielił się refleksjami na temat konferencji oraz mówił o korzyściach, jakie odniósł aktyw społeczny uczestnicząc w niej.

Nawiązując do referatu A. Koprukowniaka, mgr T. Kącki (kurator Lubelskiego Okręgu Szkolnego) omówił dynamiczny rozwój szkolnictwa i różnorodnych form oświatowych, traktując to jako dobitny wyraz demokracji socjalistycznej.

Należy podkreślić, że konferencja stała się platformą rzeczowej dyskusji między praktykami — działaczami frontu ideologicznego, a pracownikami naukowo-badawczymi. Godny podkreślenia jest także fakt, że dyrekcja „Książki i Wiedzy” podjęła się publikacji bogatego materiału przedstawionego w referatach i komunikatach naukowych. Przyczyni się to niewątpliwie do dalszego upowszechniania marksistowsko-leninowskiej interpretacji problemów współczesności.

Władysław Kucharski

KONFERENCJA NAUKOWO-TEORETYCZNA POŚWIĘCONA KIEROWNICZEJ ROLI PARTII MARKSISTOWSKO-LENINOWSKIEJ W PROCESIE WYCHOWANIA NOWEGO SPOŁECZEŃSTWA

W dniach 30 listopada i 1 grudnia 1974 r. odbyła się w Lublinie konferencja naukowo-teoretyczna poświęcona kierowniczej roli partii marksistowsko-leninowskiej w procesie wychowania nowego społeczeństwa. Konferencję zorganizował KW PZPR w Lublinie przy współudziale Obwodowych Komitetów KPB w Brześciu i KPU w Łucku, z którymi od szeregu lat KW PZPR prowadzi ożywioną współpracę i wymianę doświadczeń.

Otwarcia konferencji dokonał I sekretarz KW Piotr Karpiuk, charakteryzując krótko znaczenie problemów, jakie znalazły odbicie w jej tematyce.

Pierwszy referat wygłosiła N. Ł. Aleksiejewa, sekretarz OK KPU w Łucku. W swoim wystąpieniu: *Kształtowanie nowego człowieka jednym z głównych zadań partii w budowie komunizmu*, omówiła różnorodne formy działalności partii w kształtowaniu komunistycznych postaw społeczeństwa radzieckiego, jego współuczestnictwo w propagowaniu i realizacji linii politycznej KPZR.

Sekretarz KW PZPR T. Mizera wystąpił z referatem zatytułowanym *PZPR — kierowniczą siłą narodu w walce o zbudowanie socjalizmu*. Znaczne fragmenty wystąpienia mówca poświęcił historycznej analizie roli partii w procesie społeczno-politycznych przemian okresu Polski Ludowej. Wiele miejsca znalazły też rozważania dotyczące zmian stylu i metod działania partii, jak też problemy wiążące się z VII Zjazdem PZPR i koncepcją budowy rozwiniętego społeczeństwa socjalistycznego w Polsce. T. Mizera szczególnie mocno podkreślił przełomowe znaczenie VI Zjazdu i związanej z nim nowej strategii politycznej partii.

Kwestie dotyczące realizacji społeczno-gospodarczej linii XXIV Zjazdu KPZR omówił W. L. Wierchowiec — sekr. OK KPB w Brześciu, wygłaszając referat *Działalność Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego w zakresie socjalno-ekonomicznego programu dziewiętej 5-latki*. Z problematyką dotyczącą realizacji uchwał XXIV Zjazdu KPZR łączył się również komunikat P. A. Kalichowicza, kierownika Wydziału Rolnego KO KPB w Brześciu, *Działalność organizacji partyjnych Obwodu Brzeskiego w zakresie specjalizacji i koncentracji produkcji rolnej w świetle zadań XXIV Zjazdu Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego*.

Szczególnie dużo miejsca — co podyktowane zostało tematyką konferencji — udzielono zagadnieniom związanym z kształtowaniem ideowych i politycznych postaw młodzieży. O problemach tych mówił w referacie pt.: *Zadania partii w zakresie socjalistycznego wychowania młodzieży* prorektor UMCS, A. Koprukowniak. Z referatem tym bezpośrednio korespondowały wystąpienia M. Berzyńskiej — kierownika Wydziału Nauki i Oświaty KW PZPR, *Ideowo-polityczne aspekty reformy oświatowej w Polsce* oraz J. I. Makarenji — I sekr. OK Komsomołu w Brześciu, który wystąpił z komunikatem *Wyrobienie społeczno-politycznej aktywności — jednym z głównych zadań komunistycznego wychowania młodzieży*. Do zarysowanych wyżej zagadnień nawiązała również L. A. Lesowaja — kierownik Wydziału Propagandy i Agitacji OK KPB w Brześciu. Referat odznaczający się dużą wnikliwością analizy i wszechstronną teoretyczną podbudową nosił tytuł *Problemy marksistowsko-leninowskiego wychowania w świetle współczesnych potrzeb Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego*.

Dwa wystąpienia poświęcone były kwestiom internacjonalistycznego i patriotycznego wychowania. O sprawach tych mówili D. N. Cymbaluk — rektor Instytutu Pedagogicznego im. Lesi Ukrainki w Łucku, oraz N. M. Andruszczenko — kierownik Wydziału Propagandy i Agitacji OK KPU w Łucku. Pierwszy z nich wystąpił z referatem pt.: *Wierność marksizmowi-leninizmowi i socjalistycznemu internacjonalizmowi — podstawowym warunkiem jedności państw obozu socjalistycznego*, drugi zaś z komunikatem *Z doświadczeń pracy partyjnej Obwodu Wołyńskiego w zakresie internacjonalistycznego i patriotycznego wychowania młodzieży*.

Interesujący komunikat zaprezentował II sekr. KM KPU w Łucku — B. J. Zabrowarny. Poruszył on problem wzrostu świadomości politycznej klasy robotniczej w warunkach rewolucji naukowo-technicznej.

Pragnąc nadać konferencji w miarę wszechstronny charakter, jej organizatorzy zwrócili również uwagę na znaczenie dobrosąsiedzkich kontaktów Polski i ZSRR. Do militarnych aspektów sojuszu polsko-radzieckiego nawiązał gen. J. Piróg, wygłaszając komunikat *Bojowa współpraca narodów Związku Radzieckiego i Polski w okresie II wojny światowej*. Natomiast powojenną wszechstronną współpracę scharakteryzował R. Wójcik — wojewoda lubelski, wygłaszając referat pt.: *Układ o przyjaźni, współpracy i pomocy wzajemnej między Polską a ZSRR — podstawą rozwoju współpracy między województwem lubelskim, brzeskim i wołyńskim*.

Dwudniowe obrady podsumował P. Karpuk — I sekr. KW PZPR, stwierdzając, iż konferencja stanowiła dalszy krok w zacieśnianiu bliskich i serdecznych więzi łączących Lubelszczyznę z przygranicznymi obwodami Ukrainy i Białorusi, jak też stworzyła dobrą okazję wymiany doświadczeń wynikających z realizacji społeczno-politycznych przemian ogarniających zaprzyjaźnione narody.

Mieczysław Szyszko

REAKTYWOWANIE STUDIÓW ARCHEOLOGICZNYCH NA UMCS W LUBLINIE

W roku 1967, po złożeniu egzaminów magisterskich przez absolwentów archeologii, którzy rozpoczęli studia w roku 1962, wygasła na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie — powołana od nowa w 1959 roku — sekcja archeologii¹. Działalność dydaktyczna pracowników Katedry Archeologii Polskiej i Powszechnej UMCS (a od 1970 roku Zakładu Historii Starożytnej i Archeologii) ograniczona została do prowadzenia zajęć dla sekcji historii (wykłady kursowe dla I i V roku; w latach 1971—1974 proseminarium, seminarium i wykład monograficzny z zakresu historii starożytnej i wczesnośredniowiecznej Polski²; wybrane zagadnienia w ramach ćwiczeń z historii Polski dla II r.) i geografii (w latach 1968—1970).

Pismem z dnia 3 maja 1974 roku (SU.1-0241-40/74) Ministerstwo Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki powiadomiło Rektorat UMCS o powołaniu od 1 października 1974 roku studiów z archeologii Polski i powszechnej na UMCS. Tak, po jedenastu latach przerwy, wznowiono nabór na ten niezmiernie ważny dla regionu kierunek. Archeologia Lubelszczyzny, jak cała archeologia Polski, stoi bowiem w związku z intensywnym rozwojem rolnictwa i przemysłu kraju wobec perspektywy nieomal całkowitej likwidacji bazy źródłowej³. Z tego właśnie względu od kilku lat podjęto starania w resorcie w sprawie powołania na UMCS studiów archeologii. Dosłownie w przededniu decyzji o uruchomieniu studium, o które zabiegał żarliwie w ciągu ostatnich lat, 4 kwietnia 1974 zmarł dotychczasowy kierownik Zakładu Historii Starożytnej i Archeologii UMCS, prof. dr A. Gardawski⁴.

Powołanie studiów archeologicznych na UMCS zostało ogłoszone po wydaniu przez Ministerstwo *Informatora* dla nowo wstępujących na uczelnie wyższe w 1974 roku. Rektorat zawiadomił więc o rekrutacji Kuratoria Okręgów Szkolnych — z których rekrutuje się w większości studiująca na UMCS młodzież — lubelskiego, białostockiego, kieleckiego i rzeszowskiego oraz redakcje dzienników lokalnych:

¹ J. Gurba, *Katedra Archeologii Polski i Powszechnej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie w latach 1945—1969*, „Światowid” 1971, t. 32, s. 219—225.

² Z seminarium prof. dr. A. Gardawskiego wyszły 2 prace magisterskie — B. Golemberskiej i H. Gajdy — ukończone w czerwcu 1974 r.

³ Por. W. Hensel, *Pomniki kultury — źródłem świadomości narodu*, „Archeologia Polski” 1974, t. XIX, z. 2, s. nlb. 1—4; R. Mazurowski, *Możliwości poznawcze badań powierzchniowych*, „Wiadomości Archeologiczne” 1974, t. XXXIX, s. 32—38; K. Kowalski, *Badania powierzchniowe w archeologii, tamże*, s. 40—42; S. Woyda, *O pracach nad zdjęciem archeologicznym terenu Mazowsza i Podlasia, tamże*, s. 44—46; J. Kowalczyk, *Badania powierzchniowe palącym zadaniem archeologii, tamże*, s. 28—31.

⁴ „Sztandar Ludu” 8 V 1974, s. 2.